

This question paper contains 3 printed pages]

YC—92—2024

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (Third Year) (Fifth Semester) EXAMINATION

NOVEMBER/DECEMBER, 2024

PHILOSOPHY

Paper-X

(History of Indian Philosophy)

(Monday, 2-12-2024)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—50

N.B. :— (i) Attempt all questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. What are the characteristics of Indian Philosophy ? Explain. 10

भारतीय तत्त्वज्ञानाची वैशिष्ट्ये काय आहेत ? स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Explain four Noble Truths in Baudha Darshan.

बौद्ध दर्शनातील चार आर्य सत्य स्पष्ट करा.

P.T.O.

WT

(2)

YC—92—2024

2. Why Charvak accepted pratyaksha as only means of knowledge ? Explain. 10

चार्वाकांनी प्रत्यक्ष हे ज्ञानाचे एकमेव प्रमाण का मानले आहे ? स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Explain the concept of Dravya in Jain Darshan.

जैन दर्शनातील द्रव्य संकल्पना स्पष्ट करा.

3. Write the historical background of Indian Philosophy. 10

भारतीय तत्त्वज्ञानाची ऐतिहासिक पार्श्वभूमी लिहा.

Or

(किंवा)

Explain the concept of Nirvan in Baudha Darshan.

बौद्ध दर्शनातील निर्वाण संकल्पना स्पष्ट करा.

4. Explain the ethical hedonism in Charvak Darshan. 10

चार्वाक दर्शनातील नैतिक सुखवाद स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Write the Anekantvad theory in Jain Darshan.

जैन दर्शनातील अनेकांतवाद सिद्धांत लिहा.

5. Write notes on any *two* of the following :

10

- (i) Difference between orthodox and heterodox philosophy
- (ii) Dehatmavād of Charvak
- (iii) Ratnatrayī of the Jain
- (iv) Astāng mārg of the Bauddha.

खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर टिपा लिहा :

- (i) आस्तिक आणि नास्तिक तत्त्वज्ञानातील भेद
- (ii) चार्वाकांचा देहात्मवाद
- (iii) जैनांची रत्नत्रयी
- (iv) बौद्धांचा अष्टांग मार्ग.